

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.12.2015.
COM(2015) 648 final

2015/0295 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu izuzeća za trgovce robom

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Pojam „trgovac robom” obuhvaća širok spektar aktera na energetsom tržištu i tržištu robe: neki trguju isključivo ugovorima o robnim izvedenicama te nalikuju investicijskim društvima u pogledu funkcija i rizika, dok je za druge trgovanje robnim izvedenicama samo pomoćna aktivnost uz proizvodnju robe. Zahtjevi utvrđeni Uredbom (EU) br. 575/2013 („Uredba o kapitalnim zahtjevima” ili „CRR”) i u Direktivi 2013/36/EU („Direktiva o kapitalnim zahtjevima” ili „CRD”) primjenjuju se i na kreditne institucije i na investicijska društva. Bonitetni režim koji se primjenjuje na investicijska društva temelji se na onome koji se primjenjuje na kreditne institucije te je prilagođen kao funkcija investicijskih usluga koje ona pružaju.

Člankom 493. stavkom 1. i člankom 498. stavkom 1. CRR-a trgovci robom („investicijska društva čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s financijskim instrumentima iz odjeljka C točaka 5., 6., 7., 9. i 10. Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ te na koje se Direktiva Vijeća 93/22/EEZ od 10. svibnja 1993. o investicijskim uslugama u području vrijednosnih papira nije primjenjivala 31. prosinca 2006.”) izuzimaju se od zahtjeva za velike izloženosti i od kapitalnih zahtjeva.

Oba izuzeća istječu 31. prosinca 2017. Ta klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti prvotno je uključena u CRR kako bi se regulatornim tijelima dalo vremena za utvrđivanje bonitetne regulative prilagođene profilu rizičnosti trgovaca robom¹. U tu svrhu člankom 493. stavkom 2. i člankom 498. stavkom 2. CRR-a propisuje se da Komisija mora pripremiti izvješća do kraja 2015. Na osnovi tih izvješća Komisija može odlučiti podnijeti prijedloge za izmjenu CRR-a. Komisija također mora do istoga datuma dostaviti izvješće o odgovarajućem režimu bonitetnog nadzora nad investicijskim društvima općenito. I u tom slučaju nakon izvješća može slijediti prijedlog Komisije.

Budući da su navedena izvješća povezana, Komisija je odlučila provesti jedinstveno preispitivanje (dalje u tekstu „preispitivanje investicijskih društava”) te pripremiti jedinstveno izvješće o navedenim temama. To se smatralo potrebnim kako bi se osigurala izrada usklađenog bonitetnog okvira za sve vrste investicijskih društava. Već je u tijeku preispitivanje investicijskih društava: Komisija je od Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) i Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) zatražila tehničke savjete u pogledu tog pitanja. Savjeti se očekuju do kraja rujna 2015. Komisija će potom upotrijebiti te savjete za pripremu svojeg izvješća. Odluči li Komisija promijeniti postojeći bonitetni okvir za investicijska društva, u izvješću će se detaljno opisati sljedeće mjere u preispitivanju investicijskih društava te općeniti obris promjena koje razmatra Komisija.

Preispitivanje investicijskih društava složen je projekt, koji se neće dovršiti do kraja ove godine. Stoga je iznimno malo vjerojatno da bi se zakonodavstvo koje bi moglo proizići iz tog preispitivanja moglo pripremiti, donijeti i primijeniti prije isteka sadašnjih izuzeća (tj. prije kraja 2017.). Moguće posljedice za trgovce robom su sljedeće: ako dotad nije uspostavljen

¹ CRR-om se zapravo produljio rok valjanosti izuzeća koja su već bila sadržana u Direktivi 2006/48/EZ jer nije bilo dovoljno vremena za izradu odgovarajućeg bonitetnog okvira za trgovce robom.

poseban bonitetni okvir koji bi mogao proizići iz preispitivanja investicijskih društava, oni bi počevši od 1. siječnja 2018. podlijegali punim zahtjevima iz CRR-a/CRD-a.

Dva su problema povezana s tim razvojem događaja. Prvo, trgovci robom podlijegali bi punim zahtjevima iz CRR-a/CRD-a, a da nije donesena svjesna (i utemeljena) odluka da je to zaista najprikladniji tretman za njih. Drugo, pod pretpostavkom da bi preispitivanje investicijskih društava dovelo do posebno prilagođenog bonitetnog okvira za trgovce robom, oni bi bili lišeni stabilnog regulatornog okvira. U vrlo kratkom razdoblju (jedna do dvije godine) sadašnji tretman, u skladu s kojim su izuzeti od zahtjeva za velike izloženosti i od kapitalnih zahtjeva, zamijenio bi privremeni tretman koji bi uključivao pune zahtjeve iz CRR-a/CRD-a, a zatim navedeni posebno prilagođeni okvir. To nije poželjan ishod.

Stoga je, kako bi se spriječila takva situacija, prikladno produljiti rok valjanosti postojećih izuzeća utvrđenih CRR-om. Produženjem bi trebalo uzeti u obzir količinu vremena koja će biti potrebna za dovršetak preispitivanja investicijskih društava i za pripremu, donošenje i primjenu zakonodavstva koje bi moglo proizići iz tog preispitivanja.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Ovaj je prijedlog potpuno dosljedan s postojećim odredbama u CRR-u (njime bi se produljio rok valjanosti postojećih izuzeća sadržanih u toj Uredbi). Potpuno je dosljedan i s glavnim ciljem preispitivanja investicijskih društava (utvrditi odgovarajući bonitetni okvir za investicijska društva) propisanog tom Uredbom (njime bi se mogao zadržati postojeći tretman trgovaca robom dok se ne dovrši preispitivanje i ne provedu mogući zakonodavni prijedlozi koji iz njega proizidu).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je prijedlog povezan s provedbenim zakonodavstvom na temelju Direktive 2014/65/EU („MiFID 2”), u okviru kojeg će se utvrditi koji će trgovci robom biti klasificirani kao investicijska društva². Povezan je i s politikama u području energetske tržišta, s obzirom na to da su trgovci robom aktivni na tim tržištima (nekad čak mogu biti dio velikih energetske grupacije)³.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Budući da se prijedlogom mijenja CRR, odabrana je ista prava osnova.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Sadašnja izuzeća sadržana su u pravu Unije te osobito u CRR-u. Budući da se CRR-om državama članicama ne daje mogućnost produljenja roka valjanosti tih izuzeća, on se može produljiti samo razini Unije.

- **Proporcionalnost**

Ovaj je prijedlog proporcionalan, s obzirom na to da se njime uvode vrlo ograničene promjene u postojeće zakonodavstvo kako bi se riješio problem opisan u odjeljku 1.

² MiFID 2 i CRR/CRD povezani su na sljedeći način: ako je na temelju MiFID-a 2 trgovac robom razvrstan u kategoriju investicijskih društava, počeo bi podlijegati zahtjevima iz CRR-a/CRD-a.

³ Produženjem roka valjanosti izuzeća spriječit će se mogući poremećaji na tim tržištima te omogućiti dovoljno vremena za pronalazak odgovarajućeg bonitetnog okvira za trgovce robom.

- **Odabir instrumenta**

Kao instrument odabrana je Uredba jer produljenje zahtijeva izmjenu CRR-a.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija / provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Kako je prethodno navedeno, u tijeku je preispitivanje bonitetnog okvira koji se primjenjuje na investicijska društva (uključujući trgovce robom) utvrđenog u CRR-u i CRD-u. U skladu s rezultatima tog preispitivanja odredit će se odgovarajući bonitetni tretman trgovaca robom. Svrha ovog prijedloga jest produljiti postojeći tretman trgovaca robom do dovršetka preispitivanja investicijskih društava i primjene mogućih promjena postojećeg bonitetnog okvira koje bi mogle proizići iz tog preispitivanja.

- **Savjetovanja s dionicima**

Nisu provedena posebna savjetovanja s dionicima.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Nije traženo ni upotrijebljeno vanjsko stručno znanje.

- **Procjena učinka**

Ne predviđa se procjena učinka u pogledu ovog prijedloga, s obzirom na to da on neće imati značajan gospodarski, okolišni ili društveni učinak. Moglo bi pak doći do značajnih učinaka ako se rok valjanosti izuzeća ne bi produljio te bi trgovci robom kao posljedica toga počeli podlijevati punim zahtjevima utvrđenima u CRR-u i CRD-u (bez analize u pogledu toga bi li to bio odgovarajući tretman za njih).

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjenje**

Prijedlog ne podrazumijeva promjene regulatornog opterećenja trgovaca robom u usporedbi sa statusom quo. Naprotiv, pod pretpostavkom da će preispitivanje investicijskih društava dovesti do stvaranja novog bonitetnog okvira za trgovce robom, cilj ovog prijedloga jest spriječiti da trgovci robom počnu podlijevati punim zahtjevima iz CRR-a i CRD-a (i s time povezanom regulatornom opterećenju) da bi ubrzo nakon toga počeli podlijevati navedenom novom okviru.

Drugim riječima, cilj ovog prijedloga jest spriječiti privremeno povećanje regulatornog opterećenja trgovaca robom.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se ne utječe na zaštitu temeljnih prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema posljedica na proračun.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Svrha ovog prijedloga jest produljiti razdoblje tijekom kojeg su trgovci robom izuzeti od određenih zahtjeva utvrđenih u CRR-u. Nisu potrebni posebni planovi provedbe s obzirom na to da se produljenje može izravno primijeniti te omogućuje nastavak postojeće prakse. Iz istih razloga nije potrebna uspostava posebnih okvira za praćenje, procjenu i izvješćivanje. Ta će uspostava pak biti potrebna u kontekstu promjena bonitetnog okvira koji se primjenjuje na trgovce robom do kojih može doći kao posljedica preispitivanja investicijskih društava.

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno objašnjenje posebnih odredbi prijedloga**

Odredbe sadržane u ovom Prijedlogu odnose se samo na produljenje roka valjanosti izuzeća od zahtjeva za velike izloženosti i od kapitalnih zahtjeva, utvrđenih u CRR-u, za trgovce robom. U prethodnim odjeljcima ovog obrazloženja već su detaljno obrazloženi razlozi i logika na kojima se temelje Prijedlog i njegove odredbe.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu izuzeća za trgovce robom**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,
 uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke²,
 djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³ investicijska društva čija je osnovna djelatnost isključivo pružanje investicijskih usluga ili obavljanje aktivnosti povezanih s financijskim instrumentima iz odjeljka C točaka 5., 6., 7., 9. i 10. Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴ te na koje se Direktiva Vijeća 93/22/EEZ⁵ nije primjenjivala 31. prosinca 2006. („trgovci robom”) izuzimaju se od zahtjeva za velike izloženosti i od kapitalnih zahtjeva. Ta se izuzeća primjenjuju do 31. prosinca 2017.
- (2) Uredbom (EU) br. 575/2013 zahtijeva se i da Komisija do 31. prosinca 2015. pripremi izvješće o odgovarajućem režimu bonitetnog nadzora nad trgovcima robom. Nadalje, tom se Uredbom zahtijeva od Komisije da do istoga datuma pripremi izvješće o odgovarajućem režimu bonitetnog nadzora nad investicijskim društvima općenito. Prema potrebi nakon tih izvješća podnose se i prijedlozi zakonodavnih akata.
- (3) Preispitivanje bonitetnog tretmana investicijskih društava („preispitivanje investicijskih društava”), uključujući trgovce robom, trenutačno se provodi, ali još uvijek nije dovršeno. Do dovršetka preispitivanja i donošenja novog zakonodavstva

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

³ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁴ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

⁵ Direktiva Vijeća 93/22/EEZ od 10. svibnja 1993. o investicijskim uslugama u području vrijednosnih papira (SL L 141, 11.6.1993., str. 27.).

koje bi, ovisno o preispitivanju, moglo biti potrebno, doći će tek nakon 31. prosinca 2017.

- (4) U okviru postojećeg režima nakon 31. prosinca 2017. trgovci robom podlijeгат će zahtjevima za velike izloženosti i kapitalnim zahtjevima. Zbog toga bi mogli biti primorani znatno povećati iznos regulatornog kapitala koji im je potreban kako bi nastavili sa svojim aktivnostima, što bi moglo dovesti do povećanja povezanih troškova obavljanja tih aktivnosti.
- (5) Do odluke o primjeni zahtjeva za velike izloženosti i kapitalnih zahtjeva na trgovce robom ne bi trebalo doći kao posljedica isteka izuzeća. Naprotiv, ta bi odluka trebala biti temeljito obrazložena, utemeljena na zaključcima preispitivanja investicijskih društava te jasno izražena u zakonodavstvu.
- (6) Stoga bi trebalo odrediti novi rok do kojeg se primjenjuju izuzeća. Uredbu (EU) br. 575/2013 trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 575/2013 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 493. stavku 1., druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ovo se izuzeće može primijeniti do 31. prosinca 2020. ili do datuma stupanja na snagu svih izmjena u skladu sa stavkom 2. ovog članka, što nastupi ranije.”;

(2) u članku 498. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ovo se izuzeće primjenjuje do 31. prosinca 2020. ili do datuma stupanja na snagu svih izmjena u skladu sa stavcima 2. i 3., što nastupi ranije.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*